

ITE, MISSA EST!

URŠKA NAKOVEC

(Govor na žalni slovesnosti v Teharjah, 2. oktobra 2011)

Počasi, tiho stopam v ta kraj. Kraj trpljenja, grozot, smrti. Kraj, ki prav zato neskončno presega moj um. Stopam s tesnobo v srcu in težkim korakom. Za sabo puščam glasni, nori svet, ki me prepričuje, da je nebrzdano uživanje smisel življenja, kraja le napaka, uboj pa normalnost. Da ima družina lahko tudi dva očeta, da je splav pravica ženske, da vulgarno besedilo predstavlja višek sodobne literature, da so pesmi, ki jih slišim po radiu, vrhunec glasbene umetnosti. Taisti svet mi dopoveduje, da so Teharje kraj, kamor so upravičeno pripeljali sodelavce okupatorja, da so partizani iz moje rodne Primorske v svojem bistvu drugačni, da je Tito narodni heroj, da so komunisti osamosvojili našo domovino in da je Cerkev le središče moči in kapitala, homofobna inštitucija sredi sicer nadvse strpne družbe. Svet za mano me skuša zadušiti, ker glasno povem, da sem Božji otrok, in me označi za čudno, ker se iz lagodnega življenja v tujini vrnem v potaplajočo se Slovenijo. In kar je najhuje – takih očitkov sploh ne morem izpodbijati, saj svet pravi, da je itak vse relativno ...

S temi sponami, ki me ne pustijo, da bi svobodno zaživela, prihajam semkaj – v eno izmed mnogih, z mučeništvom zgrajenih svetišč slovenskega naroda. In ko poklekнем pred veličino resnice, ki jo ta kraj razodeva, se naenkrat vse, kar mi je svet sprevačal, postavi na svoje mesto: Kri, na tem kraju prelita, mi razjasni, kaj pomeni ljubezen do matere, domovine, Boga. Tukajšnji mučenci mi s svojim zgledom pokažejo, kje je moje mesto, kaj je moje poslanstvo in kako ga izpolniti. Nebeški mir tega kraja mi namesto vprašanj zunanjega sveta ponudi dokončne odgovore. Kakšna jasnost, preprostost, svetloba! In ko izza oltarja zaslišim glas »Ite, missa est. Pojdite v miru!« vem, da moram dalje. Ne nazaj, naprej! Čeprav moram v isti svet, iz katerega sem prišla, ga sedaj dojemam drugače. Moja dolžnost je, da mu povem, kar sem tu doživela in za kar sem sedaj prepričana, da je prav. Da nadomestim glasove tistih, ki so za domovino in vero dali svoje življenje.

Zato, dragi bratje in sestre, obljubim, da bom v moči silnih milosti, ki so jih ti mučenci pridobili zame in za mojo domovino, med rojaki zagovarjala resnico in širila veselje. Tega so si želeli, za to so umrli. Njihova srčnost naj me pri tem krepi, zvestoba pa spodbuja k vztrajanju. Če bom padla, se spet vrnem na enega od teh posvečenih krajev, saj jih najdem vsepovsod. Tudi to, da jih je toliko, je – na nek način - milost. Hvala Ti, Bog, da mi prav v času, ko postajam soodgovorna za slovensko in krščansko družbo, odstiraš te velike tokove svoje ljubezni. Daj mi odprto srce, da jih bom sprejemala in z njimi združevala slovenski narod, da bo spet postal in ostal Tvoj. Amen.

Titovo ime protiustavno

Ustavno sodišče je odločilo, da je Titova cesta v nasprotju z ustavo. O tem so ustavni sodniki odločali na seji 14. septembra, presenetljivo je, da so takšno odločitev sprejeli soglasno. Ustavno sodišče je zato odločilo, da se odpravi člen v odloku Mestne občine Ljubljana, ki je določil Titovo cesto v Ljubljani. Tako ljubljanski župan Zoran Jankovič novembra vendarle ne bo mogel odpreti nove Titove ceste med Zalami in stadionom v Stožicah. Morda pa bo lahko na volitvah nastopil s Titovo listo, če mu tudi tega ustavno sodišče ne bo preprečilo.

Ustavno sodišče v svoji obrazložitvi med drugim navaja: »Dejstvo, da je bil Josip Broz Tito dosmrtni predsednik nekdanje SFRJ, pomeni, da prav njegovo ime v največji meri simbolizira nekdanji totalitarni režim. Ponovno uvedbo ulice, poimenovane po Josipu Brozu Titu kot simbolu jugoslovanskega komunističnega režima, je zato mogoče objektivno razumeti kot priznanje nekdanjemu nedemokratskemu režimu. V Republiki Sloveniji, kjer se je razvoj demokracije in svobodne družbe, ki temelji na spoštovanju človekovega dostojanstva, začel s prelomom s prejšnjo ureditvijo, je vsako oblastno pove-

ličevanje komunističnega totalitarnega režima protiustavno. V obravnavani zadevi poimenovanje ceste po Josipu Brozu Titu namreč ni poimenovanje, ki bi se ohranilo še iz prejšnje ureditve in bi bilo danes le del zgodovine. Izpodbijani Odlok je bil sprejet leta 2009, osemnajst let po osamosvojitvi Slovenije in vzpostavitvi ustavnega reda, ki temelji na ustavnih vrednotah, nasprotnih vrednotam režima pred osamosvojitvijo. Takšna nova poimenovanja v današnjem prostoru in času nimajo več svojega mesta, ker so v nasprotju z načelom spoštovanja človekovega dostojanstva, ki sodi v samo jedro ustavne ureditve Republike Slovenije. Zato je Ustavno sodišče izpodbijani del Odloka odpravilo.«

Poimenovanje je odločil ljubljanski mestni svet, ki je pokazal posebej zaničljiv odnos do žrtev Titovega režima tudi s tem, ko je odločitev za Titovo cesto sprejel dober mesec za tem ko so v Hudi jami pri Laškem odkrili najbolj grozljivo morišče v Sloveniji po drugi svetovni vojni. Glede neustavnosti tega odloka je bilo več sodnih predstavitve, med njimi Mlade Slovenije, mladinske sekcije stranke Nova Slovenija.

Volili bomo 4. decembra

Prejšnji teden, ob zaključku našega lista, je bilo že jasno, da ne bo nobenega kandidata za mandatarja in bo predsednik republike primoran, da razpusti parlament in skliče predčasne volitve. Domala vse stranke so se nagibale k tej rešitvi sedanjega položaja.

To se je tudi zgodilo. Danilo Türk je napovedal, da bo parlament razpustil 21. oktobra. Nato bo razpisal predčasne parlamentarne volitve, ki bodo 4. decembra. Svojo odločitev je vezal na ustavo, ob čemer želi, da bi državni zbor v sedanjem sklicu zaključil svoje delo. Parlamentarne stranke so sicer ves čas zagovarjale težnjo po predčasnih volitvah.

Türk je pojasnil, da se je pred odločitvijo posvetoval s predsednikom državnega zbora Ljubom Geričem, predsedniki parlamentarnih strank in vodji poslanskih skupin ter vodilnimi strokovnjaki za ustavno pravo v Sloveniji.

»Pri odločitvi sem upošteval tudi potrebo, da državni zbor zaključil svoje delo v sedanjem sklicu in da se predčasne volitve izvedejo v primerno zgodnjem terminu,« je dejal predsednik republike. Ob tem je pozval vse, ki delajo v državnem zboru, in vse, ki bodo pripravljali volitve, da svoje delo opravijo resno in odgovorno, »da se bomo dr-

žavljanke in državljani 4. decembra dobro odločili«.

Spomnimo, da v državni zbor do roka, ki se je iztekel v torek 27. septembra opolnoči, ni prispela nobena kandidatura za novega mandatarja. Tako je Türk ostala odprta pot, da razpusti parlament in razpiše predčasne volitve. A pravni strokovnjaki v minulih dneh niso bili enotni, ali to lahko stori takoj ali mora počakati 30 dni, kolikor bi sicer imeli poslanci na voljo, da v treh poskusih imenujejo novo vladno, če bi se tako odločili.

Ko predsednik republike razpusti parlament in razpiše predčasne volitve, mora biti nov državni zbor izvoljen najpozneje dva meseca po razpustu prejšnjega, predčasne volitve pa se lahko opravijo najprej v 40 dneh od dneva razpisa.

Predsednik državnega zbora Ljubo Gerič je v izjavi za medije pojasnil, da bo DZ vključno do 20. oktobra delal normalno in s polnimi pooblastili ter tako opravil še oktrobrsko redno sejo, po razpustu pa bo opravljal le še najnujnejše zadeve. O tem, katere so najnujnejše zadeve, bo po njegovih besedah potreben dogovor s dvotretjinsko večino navzočih poslancev. Za zdaj po njegovih besedah tudi še ni natančnega dogovora o tem, kako bodo določili dnevni red oktobrske seje DZ oziroma ali

bodo obravnavali samo zadeve, ki so tik pred zaključkom parlamentarnega postopka ali tudi tiste, ki so v začetni fazi.

Direktor Državne volilne komisije (DVK) Dušan Vučko je za STA pojasnil, da mora Türk v odloku o razpustu parlamenta in razpisu predčasnih volitev tudi določiti dan, s katerim začnejo teči roki za volilna opravila.

Politične stranke, skupine volivcev oziroma posamezniki, ki bi se želeli potegovati za sedeže v parlamentu, pa bodo lahko od dneva, ko bodo začeli teči roki za izvedbo volitev, začeli pridobivati podpise podpore volivk in volivcev, potrebne za vložitev kandida-tnih list.

Tokrat bo prvič v dveh desetletjih samostojne Slovenije, da se bodo izvedle predčasne volitve. V dveh primerih je prej prišlo do padca vlade, a vedno je bil nato potrjen nov mandatar, ki je zaključil štiriletni ustavni rok.

Na tokratnih parlamentarnih volitvah bodo tudi prvič v celoti veljale t. i. ženske kvote. To pomeni, da na kandidadni listi noben spol ne sme biti zastopan z manj kot 35 odstotki skupnega dejanskega števila kandidatov na listi. Pri tem sicer ni določeno, kako morajo biti kandidati po spolu razporejeni. Na volitvah pa bo prvič veljala nezdružljivost poslanske in županske funkcije.

Spominska slovesnost na Teharjah

Nova slovenska zaveza je preteklo nedeljo, 2. oktobra, v Spominskem parku na Teharjah pripravila slovesnost v spomin na teharske žrtve. Obletno mašo je daroval celjski škof Stanislav Lipovšek.

Ob tej priložnosti je predsednik zaveze Anton Drobnič povedal, da bomo samo z resnico o preteklosti razumeli sedanje stanje in bomo znali odločati o prihodnosti. Po Drobničevi oceni vladajoče leve stranke nikakor niso razumele sedanjega stanja in niso znale odločati o prihodnosti, ker nočejo spoznati resnice o preteklosti. Vztrajale so, tako Drobnič, pri komunističnih partijskih resnicah in navadah iz prejšnjega stoletja in jih utrjevale z novimi lažmi. »Vsa drugačna spoznanja in dejstva so zavračali kot nedopustno revizijo tiste zgodovine, ki so jo sami postavili. Sedaj je resnica, so gola dejstva revidirala njihovo govorjenje in ravnanje ter jih pogreznili v preteklost brez sedanjosti in prihodnosti,« je dejal.

Poudaril je, da je propadla vladna koalicija z vojnimi zakoni žive in mrtve nasprotnike boljševiške revolucije in njihove svojce tudi formalno potisnila med drugorazredne državljane. »Mrtvih niso izkopali in identificirali, niso jim dali javnega groba niti skupne grobnice. Tudi ta spomenik, pod katerimi stojimo, je še vedno brez imen in brez zgodovine,« je menil Drobnič.

Vladi je tudi očital, da ni vzpostavila registra vojnih grobišč, ter da je ustavila sondiranje in raziskavo grobišč. Po njegovih besedah tudi

številni kristjani nočejo videti in ne spoznati velike laži in hinavščine glede partizanskih grozot, ki so povzročile trpljenje Slovencev do padca komunizma in odrešitve leta 1991.

Spominsko mašo je tudi letos daroval celjski škof Lipovšek, ki je poudaril, da »jo daruje rajnim žrtvam v spomin in zveličanje, nam pa v opomin in vabilo, da bomo storili vse, kar je v naši moči, da se bo to žalostno poglavje naše zgodovine reševalo na civiliziran način«.

»Tukaj smo priromali na to grozljivo prizorišče povojnega zločina, da bi molili za naše rajne, za preživele, za povojne rodove in generacije, za nas in za rod, ki prihaja za nami, da bi kljub vse večji časovni oddaljenosti spoznali resnico o naši polpretekli zgodovini,« je dejal škof.

Na Teharjah so med drugo svetovno vojno Nemci zgradili vojaško taborišče, ob koncu vojne pa so tam zaprli ujetnike, ki so sodelovali pri obrambi Celja. Po koncu vojne je bilo taborišče krajši čas opuščeno, ponovno pa je začelo delovati konec maja 1945, ko so vanj namestili domobrance in nekatere civiliste, ki so se zatekli v zavezniška taborišča na avstrijskem Koroškem. Konec maja 1945 so komunistične oblasti v taborišče na Teharjah pripeljale Rupnikov bataljon, v prvih dneh junija 1945 pa še približno 3000 domobrancev.

Po ocenah je šlo skupaj za okoli 5000 ljudi, ki jih je povojna oblast brez sojenja usmrtila mesec ali dva po koncu druge svetovne vojne v Evropi.

VTISI IZPOD TRIGLAVA

Tango pod Triglavom

(Od našega dopisnika)

Letošnje poletje je bilo izredno toplo in sončno. Kmetje bi pripomnili, da tudi sušno, saj ni dosti deževalo. Obiskovalci bodo sami potrdili, da je bilo tako, ker jim dež ni delal sitnosti. Pa tudi prvi jesenski dnevi so še zadosti topli, da se še vedno napravljamo v poletno obleko. Le jutraj je dobro dati nekaj čez srajco.

Zato smo se v soboto vkrkali v avto in odpeljali na izlet na Gorenjsko, v kraj, kamor nas pot še ni vodila. Čudno, kaj? Tako majhna je Slovenija, pa je še toliko - niti ne kotičkov - krajev, v katerih človek še ni bil.

Ne glede na to, da smo bili na področju, kjer je Slavko Avsenik predeloval lepoto narave v lepoto narodnozabavne glasbe, mi je po glavi brnel tango, in sicer tisti, *de chiquilín te miraba de afuera...*

Nedosegljivi upi.

Šli smo v dolino Vrat, pod Triglav. Ja, do njegovega vznožja, saj za kaj več nismo imeli v načrtih. Pridružili smo se Jakobu Aljažu, ki iz Dovja kaže na najvišji vrh Slovenije. Seveda, on lahko, ko ga je pa kupil, da se ne bi z njim ponašali tujci.

Čeprav turistični vodniki omenjajo strmo cesto od Peričnika naprej, te kar malo stisne, ko tabla na cesti napove klanec s 25 % strmino. A vse se pozabi, ko ti nasproti pricaplja mala čredica ovc, pogleda to čudno reč, ki ji ljudje pravimo avto, se obrne in pohiti do pr-

vega kraja, kjer se lahko umakne v goščavo; vse se pozabi, ko prideš do cilja. No, do pred-cilja, ker rampa ustavi avtomobile dvesto metrov pred Aljaževim domom, na parkirišču pa je bilo vse polno avtov, da je bilo treba dodati še kar nekaj metrov, preden smo bili na točki 0, - točki, kjer se začne pot na Triglav.

Kje so bili, kam so šli vsi, ki so se pripeljali z avtomobili, ne vem. A prihajali so kar stalno novi in iz njih so se pojavljali vse vrste pohodnikov. Taki kot mi, ki smo prišli na kratek sprehod, pa družine z malimi otroki, pa pohodniki/gorniki, ki so se odločali ali za Tominškovo pot ali pa čez Luknjo do vrha Triglava; morda pa tudi za katero drugo, še zahtevnejšo smer. Za vsako pa so morali odšteti dobrih šest ur svojega življenja.

In če se v mislih porajajo razne ljudske ali že ponarodele pesmi o očaku Triglav, se nehote spet vrnem k tangu. Res je potrebnih šest ur, da si na vrhu, ves utrujen, premočen od potu, potem pa še skoraj ravno toliko za nazaj, morda že z bolečinami v sklepih, ampak - *quién me quita lo bailado!* Zato pri gledanju Triglava od spodaj uživaš nad impozantno lepoto njegove severne stene, koščka ledu, ki ga je opaziti tam, kjer naj bi pred leti bil triglavski ledenik, nad zadnjimi gozdnimi površinami in sivimi skalami, - pa vseeno ostane malce grenak priokus. Je pa že nekaj drugega, če si bil na vrhu.

GB

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Zapor železničarskih sindikalistov, ki je pretekli teden razburil argentinsko politično sceno, je prinesel vsaj nekaj razgibanosti v enoličnost teh dni, ko je vlada popolnoma mirna, opozicija pa skoraj negibna. Tako je sindikalni položaj znova zavzel prve strani javne pozornosti.

Malo zgodovine. Dogodki so zelo enostavni. Sodnik je ukazal pripor petih sindikalistov ene izmed vej železničarskega sindikata, ki nasprotuje tradicionalnemu vodstvu. Da lahko razumemo ta položaj, pogledajmo nekoliko v pretekli čas. Ob in po svojem nastopu je pokojni general Peron dosegel, da je argentinsko delavsko gibanje prešlo popolnoma pod oblast njemu zvestih vodij. Dotlej so sindikate vodili anarhisti in socialisti, veččinoma španskega izvora. Dotlej, so sindikati postali »hrbtenica peronističnega gibanja«. Njihov vpliv je bil tako močan, da je v mnogih primerih presegal politično vejo, čeprav je »gibanje« stalo na treh temeljih: politična veja, sindikalna veja in ženska veja. Tudi mesta na kandidatnih listah so se enako delila na te tri skupine. Počasi pa je moč sindikatov v peronizmu (in v politiki) prešla v zaton. Menem jim je zadal končni udarec in Kirchner z njimi skoraj ni imel težav. Izbral je pot partnerstva in tako se je množila osebna, sindikalna in denarna moč glavnega tajnika CGT (Hugo Moyano), a ne njegova politična prisotnost. Po Kirchnerjevi smrti se je položaj še poslabšal. Sedanja predsednica se hoče znebiti neljubega družabnika (iz Švice sodno sprašujejo o možnem pranju denarja vodje CGT). To je bilo odločilno tudi pri načrtovanju volitev. Komaj dva kandidata na vladnih poslanskih listah izhajata iz delavskih vrst. A težave ima stara sindikalna garda tudi znotraj lastnih organizacij. Vedno bolj pogosto se organizirajo celice, ki predstavljajo levičarsko opcijo in zahtevajo več sindikalne demokracije. Sedanja struktura in moč ter obvladovanje prostora, jim ne dovoli, da bi se uspešno borili proti anarhičnemu modelu. A v omejenih področjih podjetij (železnice, podzemne in tudi privatna podjetja) povzročajo težave in nemire.

Kaj je resnica? Vrnimo se k zaporu sindikalistov. Sodnik (vlada) jih je obtožil, da so namenoma povzročili eno izmed železniških nesreč, nakar so zažgali vagone in poslopja na postaji proge Sarmiento zahodne železnice. Dogodek je znan in je le eden

več v vrsti izgrediv, kjer se mnogokrat ne ve, ali gre za pristno ljudsko nejevoljo zaradi poraznih transportnih storitev (ljudje potujejo hujše kot živali), ali je v ozadju dobro organizirana skupina izgredivnikov, ki dogodek izkoristijo v politične in sindikalne namene. Težko je priti do dna resnice, ker je vpletenih preveč dejavnikov. Levica celo trdi, da je vse organizirano s strani sindikalne birokracije, da potem meče krivdo na uporne delavske skupine. Vsekakor, vlada ne zna (ne more ali noče?) narediti reda, nobenega nadzorstva ni nad delovanjem železnic (ki dobivajo masne vladne subvencije), ne nad delovanjem sindikalnih struktur, ki so včasih prave mafije. Sodnik Juan Manuel Yalaj je dal sindikaliste aretirati in trdil, da je dovolj dokazano, da so krivi nesreče (vlak je iztiril) in poznejšega požiga. A ko jih je zaslišal, je izjavil, da pravzaprav ni vse tako dokazano. Postopek je še v teku. Bolj važna pa je reakcija delavskih organizacij. Od glavnega tajnika CGT (Hugo Moyano): »Samo sindikaliste zapirajo v tej državi.«, preko provladnega dela CTA in upornega sektorja iste delavske centrale, vsi so se izjavili v obrambo aretiranih. Nekaj je delavske solidarnosti, mnogo več pa je strahu pred vladno ofenzivo, ki si hoče osvojiti absolutno oblast tudi nad delovanjem sindikatov, ene izmed korporacij, ki je doslej še ni mogla obvladati.

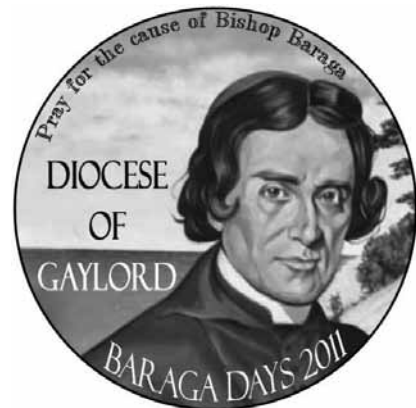
Brez novosti. Medtem gre življenje svojo pot. Volilna kampanja se kaj malo pozna in kar bi bilo včasih presenečenje, danes skoraj ne vzbudi pozornosti. Govorimo o sodelovanju med De Narvaezom in sanluiskim predsedniškim kandidatom (Rodríguez Saá). De Narvaez je kandidat za guvernerja v provinci Buenos Aires na listi povezave z radikali. Za isto mesto je kandidiral brat sanluiskega guvernerja, a se je umaknil. Bodo njegovi glasovi v provinci šli rdečelascu? In koga ta podpira za predsednika: Alfonsina ali Rodríguez Saá? Medtem, ko je Solá zapustil poslansko skupino upornega peronizma in se bliža kirchnerizmu, se je nafta ponovno podražila. Brazilija ustavlja argentinski uvod (sedaj čokolado in piškote) in dolar na črnem trgu nevzdržno raste. Tovarna avtomobilov Fiat v Cordobi pa je za en teden ustavila proizvodnjo. Poda izvoz v Brazilijo ali res primanjkuje brazilskih nadomestnih delov? Vlada bo po volitvah podedovala lastno zapleteno zapuščino.

Baragovi dnevi

V Gaylordu, v zvezni državi Michigan v ZDA so od 23. do 25. septembra 2011 potekali 62. Baragovi dnevi. Vsako leto potekajo v krajih, kjer je deloval svetniški škof Friderik Baraga in so pomembni za ozaveščanje in pospeševanje postopka njegove beatifikacije. V imenu slovenskih škofov se jih je letos udeležil nadškof Alojz Uran. Kot je dejal, je bil že tretjič na Baragovih dnevih in tokrat so potekali v krajih, kjer je Baraga začel svoje misijonsko delo.

V treh dneh se je zvrstilo več srečanj, romarji so tudi obiskali kraje, kjer je Baraga deloval, a kot je poudaril gospod nadškof, je bilo vse skupaj duhovno zelo močno.

Baragovih dni se je udeležila 50 članska skupina romarjev iz Slovenije, poleg njih pa tudi 200 slovenskih rojakov iz Toronta in Hamiltona v so-

sednji Kanadi, ter Clevelanda in Lomonta pri Chicagu. V nedeljo pa je bilo vseh udeležencev več kot 500.

Nadškof Uran je dejal, da so pri sobotnem srečanju povezali Baragove dneve tudi s Slomškovim godom in razglasitvijo Drinskih mučenk, kjer sta tudi dve Slovenci. Po njegovih

besedah iz naše zgodovine, ki je zaznamovana s trpljenjem, znojem, krvjo, vstaja sveto življenje. Ti svetilniki nas opominjajo, naj se ne bojimo.

Na koncu Baragovih dni je škof Alexander Sample, ki je Baragov naslednik v Marquettu in spodbuja proces beatifikacije, dejal, da je marca letos zaključila delo teološka komisija v Rimu, ki je dala popolnoma pozitivno mnenje o junaških krepostih škofa Baraga, v procesu je pregled čudeža, ki je potreben, da nekdo doseže čast blaženega, komisija kardinalov bo o sklepu postopka dokončno odločila. Škof Sample je spodbudno rekel, da bi se postopek lahko dobro končal že prihodnje leto.

Prihodnji Baragovi dnevi bodo leta 2012 v Marquettu, kjer je Baraga pokopan.

Pomazali table

li postavljati nove dvojezične krajevne napise sredi avgusta, pomazali dvojezične table.

Po navedbah pristojnih koroških oblasti so neznanci v noči na soboto s črnim in belim razpršilom pobarvali tri table v kraju Kazaze in tablo v Lovankah v občini Dobrla vas. Po poročanju avstrijskih medijev so oblasti premaz medtem že odstranile. Na avstrijskem Koroškem so doslej v skladu z načrtom postavili vse dvojezične krajevne table, ki so v pristojnosti deželne uprave. Zavleklo pa se je pri postavljanju tabel in kažipotov, ki so v pristojnosti posameznih občin. Te bodo postavili do konca leta. Prve nove dvojezične krajevne table so v skladu z dogovorom iz Celovca slovesno postavili 16. avgusta v Železni Kapli in Žitari vasi. Koroški deželni glavar Gerhard Dörfler je takrat napovedal, da bodo do konca septembra postavljene vse dvojezične table, ki bodo stale v 164 krajih, kjer živi slovenska manjšina.

Javni razpis 2012

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu je objavil javni razpis za finančno podporo avtohtoni slovenski narodni skupnosti v zamejstvu (razpisno področje A) in Slovincem po svetu (razpisno področje B).

V primeru ustanov in osebnih prijavitnikov naše skupnosti pride v poštev javni razpis za razpisno področje B, ki predvideva finančno podporo Slovincem po svetu.

Besedilo razpisa in zadevne formularje je Urad že razposlal ustanovam in običajnim vlagateljem zadevnih prošelj. Obvestilo je razposlalo tudi Veleposlaništvo RS v Buenos Airesu. Trajanje javnega razpisa (rok za predstavitev prošelj): 28. oktober 2011.

Celotno besedilo razpisa in zadevna dokumentacija je na razpolago tudi na spletni strani Urada: www.uszs.gov.si

Slovensko letalo najboljšo

Ekipa Pipistrela je zmagovalka tekmovanja Nase za energetske najbolj učinkovito letalo. V Santa Rosi v Kaliforniji je prejela nagrado - ček za 1,3 milijona dolarjev. Gre za tretjo zaporedno zmago ekipe ajdovske letalske družbe, prislužila si jo je z energetske varčnim letalom taurus G4, prvim električnim štirisedežnim letalom na svetu, ki je poletelo.

Prvi mož Pipistrela Ivo Boscarol se je zmage razveselil in namenil 100.000 dolarjev v nagradni sklad za novo tekmovanje. »Srečen sem, da smo dokazali, da je letenje z električno energijo lahko enakovredno letenju na fosilna goriva. Upam, da bomo na tem področju v prihodnjih letih tudi na račun te zmage lahko nekaj naredili tudi za ohranjanje naše atmosfere. Del naše nagrade smo namenili v nagradni sklad, da bi v prihodnjih letih razvili tudi električno nadzvočno letalo,« je dejal.

SLOVENSKA VAS

60. 59. Mladinski dan

Že ob osmi uri zjutraj se je po vasi slišalo glasno navijanje na igrišču ob prvih nogometnih in odbojgarskih srečanjih, s katerimi se je 25. septembra pričel Mladinski dan.

Ob 9. uri so se tekmovalna prekinila, da smo pohi-

vas 1 - Ramos Mejía 1; Carapachay 1 - Ramos Mejía 0; Slovenska vas 8 - Carapachay 0. **Skupina B:** San Justo 1 - San Martín 1; San Martín 2 - Morón 0; San Justo 3 - Morón 0.

Pri obeh športih sta tako zasedli prvo mesto v svoji

teli v cerkev Marije Kraljice k zahvalni sv. maši, ki jo je daroval Jaka Barle C.M., odgovoren za dušno pastirstvo med vaško slovensko skupnostjo.

Športna tekmovanja so zasedala pretežen del programa lepega pomladanskega dneva. Tako v odbojki kot v nogometu se je predstavilo šest ekip, predhodno razdeljenih v dve skupini, s sledenimi rezultati:

ODBOJKA SDO

Skupina A: Slovenska vas 2 - Ramos Mejía 1; Ramos Mejía 2 - Carapachay 0; Slovenska vas 2 - Carapachay 0; **Skupina B:** San Justo 2 - San Martín 0; San Martín 2 - Morón 0; San Justo 2 - Morón 0.

NOGOMET SFZ

Skupina A: Slovenska

skupini ekipi Slovenske vasi in San Justa, ki sta med sabo odigrali finalni tekmi.

Finala odbojke je potrdila premoč sanhuščank, ki so odločile igro v dveh setih. Bolj uravnotežena je bila nogometna finala. Med igro niso uspeli zabiti gola, tako da so odločali strel enajstmetrovk, kakor se je že dogodilo na vseh zadnjih turnirjih. Letos so - po zaslugi strelcev in vratarja - slavili člani in navijači domače ekipe, s končnim rezultatom 4 - 3.

kvalitetna glasbena in svetlobna ambientacija so takoj pritegnile številno občinstvo, razvoj komedije pa je naravno vključil nastope posameznih skupin, od najmlajših iz otroškega vrtca do mladine in njene poznane folklorne skupine.

Za prihodnje leto so torej odpravljeni vsi dvomi in ob vaška mladina z gotovostjo praznovala 60. Mladinski dan. Letošnji se je končno iztekel ob pričakovanem in navdušeno sprejetem nastopu skupine E.Q.E.

E.S.

Zlata, okrogla številka

Letos praznujemo 50. obletnico mladinskih dni, 50 let obstoje mladinskega delovanja v Našem domu. Letos se spominjamo naših začetkov. Ko se oziramo nazaj zagledamo dolgo vrsto dni, tednov in zakaj ne, mesecev, ko smo neutrudljivo delali za pripravo našega mladinskega dne. Zdaj, je znova na vrsti ta važen dan.

Kakor po navadi bomo dan začeli s slovensko mašo v kateri bo sodeloval mladinski zbor s petjem, da se bi tako priporočili Bogu v prošnjo, da bi lepo izpadlo to važno praznovanje.

Po končanem obredu bo v domu začelo tekmovalje odbojke, ki združuje vse naše slovenske okraje v zdravem športnem duhu. Dekleta in fantje vseh domov bodo igrali, da bi ob koncu dneva osvojili pokal.

Med kosilom se boste lahko ogledali ve-

liko število slik vseh teh petdeset let. Vstopnice so že na razpolago!

Za tekmovanjem sledi popoldanski program. Zanimivi prizori v izvedbi mladine v katerem bi radi predstavili važnost našega delovanja, kajti samo združeni bomo lahko

podali naslednjim rodovom vse slovenske vrednote, ki smo jih mi nekdaj podedovali.

Potem pride na vrsto pričakovana prosta zabava. Ker želimo izkoristiti državni praznik, ki bo naslednji dan, nas bo v dvorani zabaval orkester in tudi DJ. Tistim, ki dosti ne ugaja veliko ropotanja, bodo lahko uživali v lepem klepetu na dvorišču.

Kakor skozi 50 let, vas letos še enkrat povabimo, da se tudi vsi vi z nami veselite te zlate, okrogle obletnice v nedeljo 9. oktobra ob 8.10 uri.

Mladina Našega doma

ZSMŽ

Kardinal s solzami v očeh
- ponosen Slovenec!

Z globoko domovinsko samozvestjo in ogromnim vplivom v svetu smo končno dosegli in doživeli samostojnost Slovenije! Marsikoga je novica, čeprav pričakovana, tudi ganila, med njimi g. kardinala do solz, ki se jih ni sramoval - celo zapisal jih je v pismu ljubljanskega nadškofu dr. A. Šuštarju 1991 leta!

Vidno zadovoljen je naš g. kardinal tudi nagovoril, spodbujal k nadaljevanju

Ob 20. obletnici samostojne države je 26. avgusta 2011 v Toronto dozorel za večnost upokojeni kardinal dr. Alojzij Ambrožič. Ves slovensko čuteči svet je zajela silna žalost.

Odšla je osebnost z močnim odmevom v krogih svetovnega, političnega in verskega značaja: vodil je škofijo z milijonskim številom vernikov. (Ob nastopu en milijon, ki se je zaradi multikulturnosti v njegovem času povečalo še za 800 tisoč). Obdarjen z mnogimi talenti (govoril je 7 jezikov), svetovno razgledan in dojemljiv s hitrostjo našega časa: vsemu je bil kos - rečemo po domače.

Ravno to smo želele nuditi g. kardinalu ob njegovem kratkem obisku v Buenos Airesu pred 12. leti. Idejo je izpeljala takratna predsednica Zveze slovenskih mater in žena ga. Pavlina Dobovšek - upoštevala čerkveni status g. kardinala, ko je povabila visokega gosta na kosilo; vse popoldanske in večerne ter ostale možne ure so bile natrpane do poznih ur v njegovi beležnici.

Obednica Slovenske hiše na ulici Ramón L. Falcón je pričakala lepo pripravljena po protokolu! Vse naj bi bilo izbrano, obenem pa prijetno in okusno - domače kot »izrednost« z neuradnim vzdušjem in sicer slovesno!

Z dobrodoščilo ge. Dobovškove in z našim močnim aplavzom, se je posrečilo tudi vse ostalo kar sodi v enkratno praznično kosilo z visokimi gosti: g. kardinal dr. A. Ambrožič v spremstvu (sedaj že pokojnega) g. Jožeta Škrbca in dr. Jureta Rodeta, asistenta ZSMŽ. Njihova prisotnost je blagodejno vplivala na vse navzoče!

našega dotedanjega dela, ki naj vodi k osebni plemenitosti - vedno tudi k skupnosti.

Potem smo še nekaj zapeli - po naši navadi.

Imenitno srečanje, je izjavila udeleženka! Danes čutimo veliko zadoščenje, ker vemo, da je neponovljivo ... Imele smo to edinstveno priložnost, ki bo ostala vedno v našem spominu. Štejemo si jo v veliko čast!

Kajti med nami ni bil samo kot velika oseba, »Krapanova« pojava, temveč kot rojak po svetovljanskem duhu in delovnem obsegu.

Njemu naj velja pomenljiv in znan epitaf:

*Blagor njim, ki v Gospodu umro!
Odslej govori duh,
naj se spočijejo od svojega truda,
saj njih dela gredo za njimi ...*

Irena Z. Fajdiga

bivša kulturna referentka ZSMŽ

PS: Še kratko, a važno »zgodbico«, vredno spomina za nas in za kroniko družine Ambrožič, ki je bila namreč v naših težkih časih revolucije že na »spisku« ... Predčasno obveščeni so se seveda umaknili. Starejšemu rojaku iz San Martina, s svežim spominom, se še danes zablistajo vlažne oči, če se govori o Ambrožičevih, saj ne more pozabiti uspešno zaigrane vloge »angela varuha« ...

V maju 1945 pa so se pridružili reki beguncev; tudi 15 letni Lojze, je bil med njimi - hvala Bogu!

SAN MARTIN

Otroški dan

Dne, 13. avgusta smo praznovali v našem domu takoj po učnih urah sobotne šole, tako pričakovani otroški dan. Tudi letos smo povabili skupino Jurčičeve šole iz Carapachaya in bili veseli, da so lahko vsi prišli.

Otroci so nestrpnost čakali kosilo, ki ga je pripravil šolski odbor. Povabljeni so bili tudi starši, da se priključijo praznovanju in se zabavajo kot otroci. Igre so bile pripravljene v dvorani. Razložil in vodil jih je prof. Luka Skale. Lepo jih je zamislil s pomočjo prof. Omarja Santana. Pri igrah je mladina sanmartinskega doma pomagala in navduševala.

Ure so hitro minile. Sledilo je zadnje presenečenje za vse tiste, ki so se posedli pod lipama in se posladkali z dobrotami, ki je podarila v imenu gostov, ga. Ani Klemen Boltežar. Kar naenkrat se je magično prikazal pravi čarovnik in nas vpeljal v čarovni svet. Mali in veliki smo pozorno sledili in občudovali čarovni-

kovo spretnost.

Za nepozabni dan se moramo zahvaliti požrtvovalnim učiteljicam, ki vsako soboto skrbijo za naše otroke, jih vzgajajo in bogatijo njihova srca. Tako tudi šolskemu odboru, ki jim stoji ob strani in so ta dan organizirali tako veselo slavo.

Naj bi se tak popoldan še večkrat ponovil, kjer bi prijateljstvo in solidarnost vezala med seboj člane slovenskih domov v eno veliko družino.

Mojca Oberžan Jarc

MENDOZA

Jožetu Štirnu v slovo

Dragi Jože!

Ob nekaterih težkih trenutkih življenja nam človeška nara-va ne dopusti doumeti v pravi luči božjih načrtov. Eden od teh trenutkov, ko se nam zamaje najbolj trdna vera, je brez dvoma tvoje prezgodnje slovo in odhod v večnost. Saj smo te videli veselo razpoloženega, zdravega, s tisto iskro v očeh, ki navdušuje še bolj potrtega. Jože, če si že prišel v stik z Največjim, mogoče ti je že absolutno jasno, kar je za nas še dvom, stiska in boleost.

Čeprav je bilo tvoje zemeljsko življenje kratko, si pustil lepe sadove. Spominjamo se, kako si kot otrok navdušeno skozi toliko nedelj ministriral pri službi božji do skoraj današnjih odraslih dni, kadar ni bilo mladcev za ta posel. Ob velikih praznikih si bil stalno prisoten pred oltarjem, da si pomagal pri obredih. Kot naraščajnik si delil s sovrstniki veselje do življenja, pri mladinskih organizacijah si pa takoj

prevzemal vodilne odgovornosti in skoraj naravno prešel v društvene vrste, kjer si bil stalno na razpolago, za kar smo te prosili, zadnja leta si pa vestno opravljal blagajniško delo. Ne moremo pozabiti, kako sta s Tineto prevzela in uspešno izvedla projekt gostilne Slovenskega doma, kar nas vsako nedeljo združuje, veseli in krepča. Skoraj ni bilo odrske predstave, kjer ne bi imel izredno veliko dela z razsvetljavo, zvokom, pripravo odra in drugimi podrobnosti. Tudi na odru smo te večkrat videli razigranega in z velikim čutom zdravega humorja, kot na veseloigri Kovačev študent, ko si prevzel žensko vlogo in pel falzet. Brez dvoma je tvoje navdušenje do petja bila posebna značilnost, saj si stalno spremljal kot basist Mendoški pevski zbor in bil od začetka član Okteta, s katerima si potoval dvakrat v Slovenijo in enkrat v Združene države Amerike.

Jože, do sedaj si bil slovenski skupnosti v veliko pomoč, sedaj si pa postal svetel zgled za nas vse, vzor dejavnosti in predvsem ponižnosti. Dokazal si, da je tiho in vztrajno delovanje za javni blagor najbolj učinkovito. Brez dvoma bomo pogrešali tvoje navdušenje, veselje in stalno pripravljenost za sodelovanje. Pustil si pekočo praznino skoraj v vseh kotičkih naše skupnosti: v tečaju sv. Cirila in Metoda, na odru, v pevskem zboru in oktetu, v društvenem odboru. Pogrešali te bomo pri nedeljski službi božji, predvsem pa pri vseh večjih obredih. Naj ti bo dobri Bog pravičen plačnik in naj da tvojim domačim veliko milost, da bodo prenesli bolečino tvojega prezgodnjega slovesa.

Nasvidenje v večnosti!

Umrli je Lojze Slak

Po hudi bolezni je v sredo, 28. septembra ponoči, v 80. letu starosti, umrl legendarni slovenski glasbenik Lojze Slak.

Slak je že več kot pol stoletja legenda slovenske narodno-zabavne glasbe, mojster diatonične harmonike, avtor mnogih zimzele-nih skladb in vodja skupine Ansambel Lojzeta Slaka. »Svoje« glasbilo,

diatonično harmoniko, je izpopolnil s šestim gumbom za igranje basov in »Slakovim« gumbom za desno roko.

Rodil se je 23. julija 1932 v vasi Jordan-kal blizu Mirne Peči na Dolenjskem. Svojo mladost je v glavnem preživel pri stari mami na Malem Kalu, kajti Slakova družina je štela deset otrok in mali Lojzek je moral zaradi mamine bolezni od doma, še preden je dopolnil prvo leto življenja. Na Malem Kalu ga je stric Ludvik spoznal s harmoniko in mali Lojzek je znal še pred odhodom v šolo na harmoniko zaigrati že ducat pesmi. S petnajstimi leti je Lojze že kot samostojni godec prvič igral na »ohceti« in težko bi bilo prešteti, koliko jih je bilo vseh skupaj, prav gotovo več sto, zanje pa je vedno govoril, da so bile najboljše šola.

Prelomno leto v njegovi karieri je bilo 1957, ko je prvič nastopil kot samostojni harmonikar na javni radijski oddaji *Pokaži, kaj znaš!* in takoj očaral tako strokovno javnost kot radijsko občinstvo. Leta 1959 je nastal Ansambel bratov Slak, v kvartetu je brat Tone igral trobento, Matija klarinet, Stane bas, Lojze pa harmoniko. V takšni zasedbi so bratje igrali dobra tri leta.

Lojze Slak se je po ukinitvi Ansambla bratov Slak napotil v Ljubljano in si tam poiskal delo, s katerim se je lahko preživljal. Med drugim je bil tudi voznik pri podjetju Petrol. Izučil se je za tapetnika in se zaposlil v tedanji tovarni Pohišstva, ki se je pozneje imenovala Hoja. Ob prizadevnem in uspešnem delu je napredoval vse od poklicnega delavca do komercialista v podjetju in s tega delovnega mesta odšel tudi v zaslužni pokoj.

Med njegove najbolj znane skladbe, ki so tudi ponarodele štejemo: Kadar pa mim' hiš'ce grem, Svatje že vriskajo, Raj pod Triglavom, Srečno, mlada Slovenija, Mama in Čebelar. Pesmi so izšle na več kot 100 zvočnih posnetkih, je moč prebrati v Velikem slovenskem biografskem leksikonu.

Ljubljana malo drugače

Knjižni vodnik Ljubljana je namenjen najširšemu krogu uporabnikov, še posebej tistim, ki jih zanima zlasti zgodovinska in kulturna podoba slovenske prestolnice.

Posebnost vodnika je, da mesta ne obravnava po posameznih predelih, kot je to za takšne knjige običajnejše, temveč tematsko. Uvodu sledijo poglavja o mestni zgodovini, največji del vodnika pa je namenjen predstavitvi turističnih informacijskih središč, ulic,

trgov, mostov, cerkva, muzejev, galerij in drugih mestnih znamenitosti.

Knjiga vsebuje tudi poglavje o trgovinah, gostilnah, hotelih, športu in zabavi. V poglavjih na koncu so opisi in kartografski prikaz nekaterih izbranih poti za hiter ogled mesta ter uporabni naslovi in praktične informacije za mestne obiskovalce.

Knjiga vsebuje več arhivskih slik, ki prikazujejo Ljubljano v različnih zgodovinskih obdobjih, tri zemljevide in 300 fotografij.

SLOVENCİ IN SPORT

VIOLE NISO USPELE ZMAGATI

Nogometaši Maribora so v 2. krogu evropske lige (skupina H) pred domačimi gledalci izgubili proti angleškemu Birmingham Cityju z 1:2. Mariborčani bodo naslednjo tekmo v tem tekmovanju igrali 20. oktobra, ko bodo v Ljudskem vrtu gostili portugalsko Brago. Za Maribor je zadel Dalibor Volaš v 29. minuti, za Birmingham City pa sta bila uspešna Christopher Burke v 64. in Wade Elliott v 79. minuti.

LESTVICE

Košarka: Slovenska moška reprezentanca je na najnovejši lestvici Mednarodne košarkarske zveze (Fiba) zadržala 17. mesto. Na prvem mestu so še vedno ZDA (852 točk), druga je Španija (730), tretja pa Argentina (673).

Tenis: Slovenski teniški igralec Blaž Kavčič je 94. na teniški lestvici ATP. Drugi Slovenec na lestvici ATP je Grega Žemlja, ki je zdrsnil za eno mesto in je po novem 117. igralec.

Najboljša Slovenka je Polona Hercog, ki ostaja na 35. mestu. Najvišje uvrščena slovenska teniška igralca Hercogova je tako že tretji teden zapored ubranila 35. mesto, kar je njena najboljša uvrstitev na lestvici WTA.

Mohorjeva družba proslavila obletnico

160 let sicer ne vedno naklonjenih zgodovinskih okoliščin prinese več kot 25 milijonov knjig. Tako dolgo delovanje in še daljši seznam knjig so proslavili v najstarejši slovenski založbi, Mohorjevi družbi v Celovcu.

Leta 1851 so pobudo za ustanovitev Mohorjeve družbe dali škof Anton Martin Slomšek ter učitelj Anton Janežič in Andrej Einspieler in vse od takrat skuša družba ostajati zvesta poslanstvu njihove daljnovidne zamisli. Kot pomemben steber delovanja ves čas ohranja založniško dejavnost, ob tem pa je svoja prizadevanja še mnogo bolj razvejala.

Družba med drugim skrbi za otroško zavetišče, otroški vrtec, zasebno dvojezično ljudsko šolo in dijaški dom, na Dunaju pa ima v oskrbi Knaflejevo ustanovo ter študentski dom Korotan, ki ga je pred dvema letoma prodala Republiki Sloveniji. Ob tem ima deleže v več gospodarskih in medijskih družbah, zaposluje pa 85 sodelavcev. Slavje ob 160-letnici so pospremili z odprtjem novega prireditvenega centra.

Delovanje Mohorjeve družbe so v zgodovini oteževale okoliščine, ki jih je prinesel na primer neuspeli koroški plebiscit, ko se je družba zaradi pritiskov nemškega nacionalizma morala iz Celovca preseliti na Prevalje. Pozneje se je iz te veje razvila celjska Mohorjeva družba. Mohorjevo družbo so ustanovili tudi na Gorškem, saj je fašizem v Italiji onemogočil tamkajšnjim Slovincem stike z rojaki v Jugoslaviji in Avstriji. Vse tri družbe delujejo kot

samostojne enote še danes. Velike ovire pa je Mohorjevim družbam, zlasti celovski, postavljali tudi komunistični režim v Sloveniji pred njeno osamosvojitvijo.

Za »srce slovenskega utripa in porok za nadaljnji razvoj« je Mohorjevo družbo označil njen predsednik Jože Kopeinig, direktor Anton Koren pa vidi razlog za njeno dolgoletno delovanje in razvoj »v njeni zakoreninjenosti v ljudstvu na obeh straneh meje«.

V mestnem središču v Celovcu, kjer deluje okoli 30 slovenskih društev in ustanov, velik del izmed njih prav v hiši Mohorjeve družbe ali v njeni bližini, so odprli tudi nov prireditveni center. Sredstva za center, 860.000 evrov, s podporo v višini 254.000 pa je prispevala pokrajina Trentinsko-Južna Tirolska v Italiji. Centra po besedah direktorja Korena ni podprl Urad RS za Slovence v zamejstvu z utemeljitvijo, da se vse organizacije koroških Slovencev ne strinjajo z njim.

Po letošnjem sporazumu o krajevnih tablah na avstrijskem Koroškem pripada prireditvenemu centru tudi 230.000 evrov iz tako imenovanega plebiscitnega daru, podporo pa mu je napovedal še deželni glavar avstrijske Koroške Gerhard Dörfler, ki o Mohorjevi družbi pravi, da je »energetska centrala narodne skupnosti«.

Slovenski minister za šolstvo in šport Igor Lukšič je čestitko Mohorjevi družbi pospremlil z besedami, da je praznik družbe tudi pomemben praznik v razvoju slovenstva.

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Poštenost

Biti pošten. Poštenjak. To je človekov ponos. Kdor ni pravilno ponosen na sebe, mu poštenost veliko ne pomeni. In danes ni moderno biti pošten.

Vse to vidimo v vsakdanjem življenju.

Tisti, ki bi morali dajati zgled, ker so postavljeni, kakor luč, ki sveti na gori, jim to ni mar. Niso poštene niti do sebe in še manj do drugih. Toliko je nepoštenih ljudi, kakor veriga, ki se vleče brez konca. Zato je zelo težko biti poštenjak v tem okolju. Zgledi nas ne smejo potegniti za seboj. Nasprotno! Nikdar ne smemo iti za drugimi, za tistimi, ki niso poštene. Njihov zgled nam ni v dobro. Družbenega življenja ne bomo rešili in tudi ne oni, ampak le tisti, ki se upajo plavati proti toku. In te so samo poštene ljudje.

Pošten človek ne živi na račun drugih. Ima to, kar si sam pride-la. Ne jemlje si tega, kar ni njegov in drugim pusti, kar je njihovo. Uporablja svoje sposobnosti in ostalim prizna njihove. Sam si kuje srečo in drugim pomaga do nje. Gleda sebe in vidi tudi druge in jih ne zlorablja v svoje namene. Nepošteni pa govori lepe stvari, dela pa drugače.

Biti nepošten je že stara reč. Odkar je človek na svetu, je tako. To je zlorabljanje človeka po sočloveku v svojo korist. Že v starih časih, in to je svetopisemsko poročilo, je bila taka nepoštenost in danes ljudi nismo nič drugačni. Če nimamo svojega, se poslužimo tega, kar je drugih. Tako je dejal tisti slovenski goljuf: ker nisem imel svojega denarja, sem se moral poslužiti tujega. In tako je ljudem jemal denar in jim obljubljal visoke obresti, pa tega ni izpolnil.

Podobno so postopali tisti v Stari zavezi, ki so manjšali mero, zvišali so ceno in uporabljali varljivo tehtnico, kar beremo v knjigi pre-roka Amosa; in so z žitom razpečavali tudi pleve.

Vse to početje ni vredno človeka. Mirno lahko spiš samo, če imaš mirno vest. In samo pošten človek lahko mirno živi in spi, prav zato, ker ima mirno vest.

Je pošten in to lahko zahteva od vseh. Če je višji, od nižjih in obratno.

NOVICE IZ SLOVENIJE

INFLACIJA IN PODRAŽITEV DIMA

V Sloveniji so se cene življenjskih potrebščin septembra zvišale. V primerjavi z avgustom so bile po podatkih državnega statističnega urada višje za 0,6 odstotka. Močno, za 2,1 odstotka so se zvišale cene na letni ravni, povprečna 12-mesečna rast cen pa je bila 1,6-odstotna. Podražile so se cigarete. Za zavojček najbolj prodajanih cigaret znamk boss in west je treba odšteti 2,80 evra oz. 10 centov več kot doslej. To pomeni 3,7-odstotno povišanje.

14.000 NOVIH ŠTUDENTOV

Po slovenskih visokošolskih središčih se je slovesno začelo študijsko leto 2011/12. Tako vodstva univerz kot študentske organizacije so v posameznih univerzitetnih središčih pripravili posebne dobrodošlice za več kot 14.000 bruck in brucev, ki jih bodo spremljali tudi v naslednjih dneh. Rektor Univerze v Ljubljani Stanislav Radovan Pejovnik je na tradicionalnem sprejemu bruck in brucev obljubil, da bodo na univerzi skušali storiti vse, da bodo mladim čim prej zagotovili službo in da bo petletni študij ostal brez šolnin.

ŠE ENO ZNIŽANJE

Bonitetna agencija Fitch je znižala kreditno oceno Slovenije za eno stopnjo na AA- in sicer zaradi zaskrbljenosti glede stanja slovenskih bank in nezmožnosti države za izvajanje reform za stabilizacijo javnih financ.

Ista hiša je znižala bonitetne ocene tudi sedmim slovenskim bankam in njihovim obveznicam z državnim jamstvom. Nižje bonitetne ocene so si prislužile Nova Ljubljanska banka, Nova Kreditna banka Maribor, Abanka Vipra, Gorenjska banka, Banka Celje, Probanka in Banka Koper.

V LONDON TUDI IZ MARIBORA

Predstavniki v Sloveniji registrirane letalske družbe Golden Air, katere 90-odstotni lastnik je angleški državlján indijskega rodu, so tudi uradno predstavili podrobnosti vzpostavitve redne letalske linije med Mariborom in Londonom z vmesnim postankom na Dunaju. Kot je povedal poslovni direktor Tom Mastnak, bodo s poleti začeli 6. oktobra, povratna vozovnica bo stala 150 evrov.

VSAKO LETO PRIVABIJO VELIKO OBISKOVALCEV

V prvem oktobrskem vikendu so v Lipici pripravili tradicionalne dneve Kobilarne Lipica, ki vsako leto privabijo več kot 10.000 obiskovalcev in so bili tudi tokrat v znamenju tako konjeniških kot glasbenih dogodkov.

PO SVETU

GRČIJA NE BO DOSEGLA CILJEV

V nedeljo je grška vlada potrdila načrt o zmanjšanju števila zaposlenih v javni upravi za 30 tisoč, pokojnine pa znižala za 20 odstotkov. S tem varčevalnim ukrepom želi prepričati mednarodne posojilodajalce, da izpolnjuje pogoje za odobritev naslednjega obroka posojila v višini 8 milijard evrov. Prav o tem obroku pomoči so v Luxembourgu med drugim razpravljali finančni ministri držav z evrom. Eno ključnih odprtih vprašanj je zavarovanje posojil Grčiji, ki ga najbolj odločno zahteva Finska. Grška vlada je predstavila tudi osnutek proračuna za prihodnje leto, po katerem ji ne bo uspelo zmanjšati primanjkljaja na 7,6 odstotka BDP, kar od nje zahtevata Unija in Mednarodni denarni sklad.

NOVA AFERA NA HRVAŠKEM

Hrvaška policija preiskuje novo veliko korupcijsko afero, povezano tudi z Ivom Sanadarjem. Gre za preiskavo največje hrvaške družbe s področja informacijske tehnologije, skupine M San, zaradi suma korupcije pri pogodbah z nekaterimi ministri v javni in javnimi podjetji. Po navedbah časnika Jutranji list je država zgolj lani M Sanu plačala 60 milijonov evrov, ta pa je prek svojih podružnic v Srbiji, Bosni in Hercegovini ter Makedoniji lani nakazal 300 tisoč evrov na račun podjetja Alia svetovanje, ki je v lasti nekdanjega premierja Sanaderja. Kmetijski minister Petar Čobanković pa je leta 2009 brez javnega razpisa podpisal štiri pogodbe s sestrskim podjetjem M Sana v vrednosti približno dveh milijonov evrov, poroča hrvaški časnik.

OBLETNICA ZDRUŽITVE

V Nemčiji so praznovali 21. obletnico združitve nekdanje Zvezne republike Nemčije in Nemške demokratične republike. Slovesnosti so se začele s sveto mašo v evangeličanski cerkvi svetega križa v Berlinu, ki se je udeležil nemški politični vrh; kanclerka Angela Merkel, predsednik države Christian Wulff ter predsednik parlamenta Norbert Lammert. Obletnici združitve Nemčije so namenili tudi slovesno sejo spodnjega doma nemškega parlamenta. Predsednik nemškega ustavnega sodišča Andreas Vossku-

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI

Na XII. kulturnem večeru Slovenske kult. akcije v soboto 30. sept. t.l. je predaval ustvarjalni član zgodovinskega odseka g. spiritual dr. Filip Žakelj o Bibličnih odkritjih v Quumrumu. Je bilo to nadaljevanje lanskega predavanja. ...

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V ramoški župni cerkvi so bili krščeni: Marko Ivo, sin Frančka Breznikarja in Kristine Prijatelj. Botra sta bila Janko Šparhakelj in Alenka Prijatelj; Vera Marija Nežka, hčerka Frančka Breznikarja in Kristine Prijatelj. Botrovala sta Jernej Dobovšek in Terezija Prijatelj. Otroka pa je krstil g. direktor Orehar.

France Tomaž Novak, sin Pavla Novaka in Marice Glavan. Botra sta bila Alojzij Žužek in Apolonia Beltran. Krstitelj je bil g. župnik Janez Kalan.

Družino Lovreta Jana in ge. Zdenke Virant iz Slovenske vasi je razveselil sinček. Srečnim družinam naše čestitke.

CARAPACHAY

Slovenski dom v Carapachayu je v nedeljo, 24. septembra, povabil rojake iz Carapachaya na sestanek, na katerem je predaval o pomenu slovenske narodne vzgoje Rudolf Smersu. ...

MLADINSKI DAN V SLOVENSKI VASI V LANUSU

Deveti mladinski dan slovenske mladine v »Slovenski vasi« organizirane v odsekih SDO ter SFZ je za nami. Bil je krasen spomladanski dan, da je vsakdo dejal: »Bog ima pa res rad našo mladino iz Slovenske vasi.«

... Najprej so članice odseka SDO ter naraščajnice izvedle rajalni pohod. Zatem pa je bila prosta vaja deklet. Sledil je nastop naraščajnikov odseka SFZ. Tretja točka je bila simbolična vaja naraščajnic SDO. Za njimi so se pojavili na telovadnem prostoru člani odseka SFZ »Jože Mehle« in sicer s prostimi vajami. Tudi naše najmlajše niso hotele izostati ter so nastopile s simbolično vajo »Rožic ne bom trgala«. ...

Svobodna Slovenija, 5. oktobra 1961 - št. 40

hle je v svojem govoru je poudaril, da si Nemčija ne more predstavljati prihodnosti brez Evropske unije. Kanclerka Merklova pa je priznala, da še vedno ostajajo razlike med »starimi« in »novimi« zveznimi deželami, ki jih je treba premostiti.

BRITANSKI LETNI KONGRES

Britanska vladajoča konservativna stranka pod vodstvom premiera Davida Camerona se je zbrala na letnem kongresu, ki je trajal do srede. Stranki je zaenkrat uspelo obdržati podporo javnosti in to kljub vladnim načrtom, da bodo do leta 2015 odpravili proračunski primanjkljaj s pomočjo velikih rezov v javni porabi. Kljub strogim varčevalnim ukrepom se britansko gospodarstvo še vedno opoteka, finančni minister George Osborne pa se sooča s pozivi, naj naredi več za okrepitev gospodarske rasti. Ključna tema kongresa je bila prav domače gospodarstvo.

NEWYORSKI PROTESTNIKI

Newyorška policija je v soboto aretirala več kot 500 udeležencev protestnega pohoda proti pohlepu Wall Streeta na Brooklynskem mostu, ker so hodili po cesti in za več ur zaprli promet. Predvsem mladi izobraženi brezposelni in študenti protestirajo proti propadanju hipotek in zaplembam hiš s strani bank, visoki stopnji brezposelnosti, izpadom finančnikov na Wall Streetu, pa tudi proti policijskemu nasilju, do katerega je prišlo v petek.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Franci Žnidar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar in esloveniau@gmail.com Za Društvo ZS: Franci Žnidar / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Franci Sušnik, Martin Sušnik, Irena Fajdiga, Miha Bajda in Mojca Oberžan Jarc. Medijski: STA, Radio Ognjišče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICION

ELECCIONE EN DICIEMBRE

Como habíamos anticipado en el número anterior el Presidente de la República Danilo Türk anunció que el 21 de octubre disolverá el parlamento y el llamará a las elecciones para el domingo 4 de diciembre. Ello es consecuencia de que ninguno de los partidos políticos ni grupo de diputados presentara un nuevo candidato para formar gobierno. La opinión de todos los partidos era favorable a la convocatoria de elecciones anticipadas, una forma de “barajar y dar de nuevo”. Será la primera vez en 20 años de historia del estado esloveno, que se implemente esta medida. En dos ocasiones anteriores, tras la caída del gobierno de turno siempre se eligió un nuevo mandatario para completar el lapso constitucional. (Pág. 1)

HOMENAJE

El pasado domingo 2 de octubre la Nova slovenska zaveza realizó un homenaje en recuerdo a las víctimas de Teharje. Allí, durante la segunda guerra mundial los alemanes construyeron un campamento militar, donde retuvieron a los prisioneros que participaron de la defensa de Celje. Finalizada la guerra el campamento fue abandonado, hasta finales de mayo de 1945. En ese momento, las autoridades comunistas llevaron a Teharje al batallón del Gral. Rupnik y en junio a cerca de 3000 domobranci. Según las estimaciones, hubo allí alrededor de 5000 personas que, sin juicio previo, perdieron su vida uno o dos meses después de la guerra. (Pág. 1)

SEÑALES BILINGÜES

Luego de varias idas y vueltas, el pasado mes de agosto comenzaron a colocar los letreros bilingües en las carreteras y pueblos, en la región de Carintia, Austria, donde vive la minoría eslovena. El pasado fin de semana, desconocidos hicieron pintadas en varios carteles que las autoridades retiraron rápidamente. Todas las señales bilingües que son de responsabilidad provincial ya fueron colocadas. El retraso está en las municipales, que aseguran, serán colocadas antes de fin de año. Cabe recordar que el plazo, para que las 164 ciudades con población eslovena tuviesen todas sus señales bilingües, vencía a finales de septiembre. (Pág. 1)

LOS JÓVENES DE SLOVENSKA VAS

El pasado 25 de septiembre en Slovenska vas (Lanús) celebraron el Día de la Juventud. La duda era si festejaban los 60 o los 59 años. Desde temprano se desarrollaron los encuentros deportivos de vóley femenino y fútbol masculino. Cerca de las nueve de la mañana los juegos pasaron a un largo entretiempo, para dar lugar a la celebración de la eucaristía. La misa, en la iglesia María Reina, la presidió el párroco Jaka Barle. El deporte volvió a ser el protagonista de la jornada. Durante el número cultural gracias a la máquina del tiempo, se pudo viajar a 1973 y “reparar” el error de numeración. Con pasos de comedia, se enlazaron los números preparados para la ocasión del 59º aniversario. (Pág. 3)

DÍA DEL NIÑO

El pasado 13 de agosto en el centro esloveno de San Martín celebraron el Día del Niño. Para la ocasión invitaron a los niños del curso de idioma de Carapachay y juntos disfrutaron del almuerzo que prepararon los padres del curso Rožmanova šola de San Martín. Grandes y chicos se divirtieron con los juegos y los trucos de magia. Todos pasaron una tarde maravillosa entre amigos de ambos centros eslovenos. (Pág. 3)

¡ATENCIÓN!

La guía telefónica de los eslovenos en la Argentina está próxima a imprimirse. El plazo para que su nombre y teléfono queden inscriptos en la nueva edición, vence el 15 de octubre. La inscripción no tiene costo alguno. Envíe un correo electrónico con sus datos a esloveniau@sinectis.com.ar o a franciscomk@yahoo.com.ar No olvide, hacer conocer a los demás usuarios de la nueva guía su empresa, negocio, su oferta profesional y demás servicios.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 350.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 455.-; beli papir, \$ 560.-; Bariloche, \$ 410.-; obmejne države Argentine, 175.- US dol.; ostale države Amerike 190.- US dol; ostale države po svetu, 200.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 135.- US dol. za vse države. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS. Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebné) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
EVT Leg. 12618
Dis. 2089
de Lucía Bogataj
H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI
Dr. Klavdija V . Bavec - Nevrolog,
Nevropsihiater. Konzultorij v Ramos
Mejiji, Tabladi in Belgrano. Ordini-
ra ob ponedeljkih in torkih od 13.
do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14.
ure. Prijave na telefon: 4652-7967.
Nujno pa na 15-6942-7574.

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zoboz-
dravnica - Splošna odontologija -
Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos
Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI
Dobovšek & asociados - odvetni-
ki. Zapuščinske zadeve. Somellera
5507, (1439) Buenos Aires. Tel./Fax:
4602-7386.
E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica -
Uradna prevajalka za slovenski jezik.
Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-
1148 / 15-4088-5844 - mariana.po-
znic@gmail.com

Matjaž Ravnik - odvetnik. Civil.,
delav., trg. tožbe; pogod., neprem.
razpr.; dedišč., zapušč.

Bs. As.: Viamonte 1337 2º D; 4372-
6362; Tor/čet 15. do 19.

S. Justo: Perú 2650; 3969-6500;
Pond/sred/pet 15. do 19.
mravnik@telecentro.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Su-
cesiones - Contratos - Familia - Co-
mercial - Laboral - Civil - Jubilaciones
- Pensiones. Martes y Jueves de 15
a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704)
Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.:
15-6447-9683
e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

PORAVNAJTE
NAROČNINO!

OBVESTILA

SOBOTA, 8. oktobra:
SKA vabi na kulturni
večer, ob 19. uri v dvora-
ni dr. Tienta Debeljaka v
Slovenski hiši.
Nedelja, 9. oktobra:

50. Mladinski dan v
San Justu
ČETRTEK, 13. okto-
bra:
ZSMŽ vabi na meseč-
ni sestanek, ob 14.30 uri
oži odbor in ob 16. uri šir-
ši odbor v Slovenski hiši.
SOBOTA, 15. oktobra:

Redni pouk na sre-
dnješolskem tečaju RMB,
ob 15. uri v Slovenski hiši.
Gala večer ob 50-le-
tnici v Slomškovem domu.
Nedelja, 16. oktobra:
Materinski dan
Gala večer ob 50-le-
tnici v Slomškovem domu.

TELEFONSKI IMENIK SLOVENCEV V ARGENTINI
POZOR! ATENCIÓN!
Le še malo manjka!!!
Ali se še niste vpisali v Imenik, ki ga pripravlja Zedinjena Slovenija,
da se poenostavi povezanost med nami?
Podjetniki, trgovci, profesionalci, z vašim oglasom daste v vednost skupnosti
vaše ponudbe in storitve in tudi podprete izdajo Imenika.
Vse to lahko naredite samo še do 15. oktobra. Zato prosimo: pohitite!
Informacije na: esloveniau@sinectis.com.ar ali franciscomk@yahoo.com.ar
Zedinjena Slovenija

50 LET
ZDRUŽENI V
BODOČI ROD
MLADINSKI DAN V NAŠEM DOMU. 09.10.2011
8.10: sv. maša
9.30: začetek tekmovanj
13.00: kosilo
19.00: kulturni program, nato prosta zabava
Za ples bo poskrbel DJ!
HIPÓLITO YRIGOEYEN 2756, SAN JUSTO

Otroška kolonija
Zedinjene Slovenije 2011
Za otroke od končanega 4. razreda dalje
bo od 2. do 13. januarja 2012 v prenovljenih prostorih
Hanzeličevega doma v Cordobi.
Vodita prof. Miriam Mehle Javoršek in prof. Andrejka
Selan Vomberger.
Cena: za 1. otroka \$1.800.-; za drugega otroka \$1.350.-
in za tretjega otroka \$900.-
Rok prijave in vplačilo 1. obroka za \$600.- do 30. Okto-
bra;
2. obrok \$600.- do 30. novembra in 3. obrok \$600.- do
23. decembra
na račun: CBU 0340022700051290009008; CUIT
27139270776
Ali osebno po dogovoru.
Prijave in pojasnila na tel. 4654-6477 (Alenka Prijatelj)
4629-6794 (Dani Grohar)
Po elektronski pošti na naslova:
kolonija2012@hanzelic.com.ar
kolonija2012@hostalhanzelic.com.ar
ali v pisarni Zedinjene Slovenije: 4636-0841.
Potrdilo bančnega vplačila poslati na fax: 4613-3528

PREDAVANJE
»DILEME KONTRACEPCIJE IN
NARAVNEGA NAČRTOVANJA
ROJSTEV«
dr. med. Milena Igličar, spec. ginekologije
in porodništva.
in
»ZAŽIVETI SEBI IN DRUGIM -
RAST V SODELOVANJU«
univ. dipl. psih. Silva Matos
Na mladinski dan, v nedeljo 9. oktobra ob
10:30. uri v Našem domu San Justo
Priporočamo udeležbo zakoncem
Vabi dušno pastirstvo

“...in kateri so delali dobro, bodo vstali k življenju”
(Janez, 5-29)
Z veliko žalostjo sporočamo vsem članom in slovenskim roja-
kom, da nas je 25. septembra zapustil in odšel po večno plačilo
naš požrtvovalni član
Avgust Horvat
Naj mu Bog stotero poplača vsa prizadevanja, marljivost in za-
vzetost pri poglobljanju sociološke znanosti, s katerimi je obogatil
slovensko kulturno delo v zdomstvu!
Priporočamo ga v molitev.
Slovenska kulturna akcija

»Jaz sem vstajenje in življenje,
kdor Vame veruje, bo živel, tudi če umrje.«
(Jn. 10, 25)
Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je 25.
septembra odšel k Bogu po zaslužen plačilo naš dragi mož, oče in
stari oče, gospod
Avgust Horvat
Zahvaljujemo se g. dr. Juretu Rodetu za podelitev poslednjih za-
kramentov in molitve ob krsti.
Priporočamo ga v molitev in blag spomin.
Žalujoči:
žena Francka roj. Žebre;
hčerka Mirjam;
sin Andrej in žena Silvia;
vnuka Saša ter Ian
in ostalo sorodstvo.
Buenos Aires, Bogojina, Murska Sobota, Ljubljana

»Jaz sem vstajenje in življenje,
kdor Vame veruje bo živel vekomaj«
(Jn 11,25)
Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno in težko
vest, da nas je 25. septembra v 38. letu starosti zapustil naš pre-
dragi sin, brat, stric, nečak, boter in bratranec
Jože Štirn
Iskrena zahvala družini Jožice in Marjana Grilj ter družini Malovrh, da so mu
stali ob strani v zadnjem trenutku njegovega življenja.
Posebno se zahvaljujemo tudi Tonetu Malovrhu, Stanku Jelenu in Janku Beli-
ču za vso pomoč in oporo v težkih trenutkih ter g. dr. Juretu Rodetu za molitve
ob krsti in vsem, ki ste se prišli poslovit od njega v Buenos Airesu in Mendozi.
Prav tako se zahvalimo Mihui Bajdi in Diegu Bosquet za sočutne poslovilne
besede ter Mendoškemu pevskeemu zboru in Slovenskemu mendoškemu oktetu
za petje.
Žalujoči:
starša: ata Janez, mama Pavlinka;
bratje: Janko, Štefan in Eliana Bonetto, Tone;
sestra: Maruška in Janez Šmon;
nečakinja María Paulina in nečak Joaquín;
tete in strici: Joži in Lenčka Božnar, Jelka in Pavel Malovrh, Tone Bidovec,
Stane Snoj, Anica in Raul Arrigoni, Rezka in Peter Slovša, Mari Miklavčič,
misijonar Matevž Štirn, Marko in Luisa Štirn, Jože in Dora Štirn, Cilka Štirn;
bratrance in sestrične: Joži in Marjan Grilj z otroki Marjano, Tomažem in
Nikotom, Metka in Alberto Scopel, Danica in Veronika Malovrh, Pavel in An-
dreja Malovrh z otroki Mikaelo, Pavlom, Damjanom in Andrejčkom, Marijca
in Rozka Snoj, Jože in Sonja Snoj z Veroniko, Bernardka in g. duh. Tone Bi-
dovec, Mari in Ivan Zupančič, Stanko, Jože in Peter Miklavčič, Peter in Gabi
Slovša, Jure in Cecilija Slovša z otroki Borisom, Sašo, Pablom, Leonardom in
Mileno, Milan in Lucía Slovša, Valeria, Natalia, Veronika in Romina Arrigoni,
Milena in Francisco Llorenti, Carlos in Silvija Štirn, Silvija in Sebastjan Štirn,
Majda Burgar, Franci in Ema Štirn
ter ostalo sorodstvo.
Mendoza, Buenos Aires, Slovenija, Italija, Španija, Kongo,
Severna Amerika in Kanada